

Nieuwjaarstoespraak 2023 burgemeester Jan Heijkoop

Van harte welkom, wat fijn dat zovelen door dit weer gekomen zijn om elkaar te ontmoeten en een goed nieuw jaar te wensen.

Zoals vorig jaar al vaak gezegd: Fijn dat dit weer kan, goed dat we deze traditie weer kunnen voortzetten. Ook voor mij persoonlijk: vorig jaar legde ik tijdelijk mijn taken neer om te kunnen herstellen van een medische ingreep. Locoburgemeester André Flach sprak u toen toe via video en hoewel hij dat meer dan goed deed, pleziert het mij dat ik u nu weer persoonlijk kan toespreken.

Jaarlijks dank ik in deze toespraak ook de hulpdiensten die heel het jaar paraat staan, maar rond Oud & Nieuw extra alert zijn. Niet voor niets: in Oudjaarsnacht werd een deel van Ambacht opgeschrikt door een NL-Alert wegens grote brand in Zwijndrecht. Waar de meesten na het lezen ervan verder ging met Oud & Nieuw vieren, waren hulpdiensten in touw om de brand te blussen en de gevolgen van de brand te beperken. Daarom ook dit jaar weer: dank aan iedereen die zich inzet voor een veilig Ambacht en omgeving!

Het is een traditie om in de nieuwjaarstoespraak terug te blikken op afgelopen jaar. Hier achter mij ziet u vanavond een compilatie van Ambacht in 2022. Maar nu het toch ook echt mijn laatste nieuwjaarstoespraak is als burgemeester van Hendrik-Ido-Ambacht, blik ook graag even terug op het Ambacht zoals dat ik in de afgelopen ruim 10 jaar heb meegemaakt. Soms verbind ik er ook commentaar aan in relatie met het heden.

Toen ik in **2012** kennis maakte met Ambacht trof ik een zelfbewust, trots dorp met lef en oog voor elkaar. Destijds woonden hier ruim 28.000 mensen, inmiddels zijn het er ruim 31.000. Dat betekent dat het aantal Ambachtters met zo'n 10% is gegroeid. Weet u wat ik mooi vind? Naar mijn idee is het zelfbewustzijn, de trots en de sociale cohesie in minstens gelijke tred meegroeid. Dat is een knappe prestatie waar ik Ambacht graag voor complimenteer.

Tijdens het kerstreces nam ik mijn eerdere nieuwjaarstoespraken eens door en ik neem u graag mee in mijn observaties.

Begin **2013**, ik was toen 11 maanden burgemeester van Ambacht, heb ik mijn waardering uitgesproken over het positieve wat ik aantref in HIA.

- Heel veel vrijwilligers, zichtbaar op de Zomerparkdag en toen nog Koninginnedag.
- Zorgen sprak ik uit over de eurocrisis, de economische recessie, afnemend vertrouwen in de overheid en ook elkaar.

In **2014** zaten we midden in een economische crisis, de werkloosheid nam toe. Spanningen binnen bedrijven en gezinnen wat de toekomst betrof. Huizen waren onverkoopbaar en daalden in waarde. Kritiek had ik op de Drechtstedenorganisatie die steeds meer los van de 6 gemeenten opereerden en bezig was een zevende organisatie naast de gemeenten te vormen.

In **2015** was ik waarnemend burgemeester in Alblasterdam. Grappen werden gemaakt over een samengaan van Alblasterdam en Hendrik-Ido-Ambacht zoals die ook wel over Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht worden gemaakt. Ook waren er raadsverkiezingen en werd er dus een nieuw college gevormd.

Plannen als Waterbusplein, Bedrijvenpark Ambachtsezoom en ook de uitbreiding van De Schoof stammen uit die tijd. De Volgerlanden kwam weer in beweging. En met de organisatie van het landelijk VNG Congres in het voormalig Bruynzeelgebouw waar nu Albeka zit, haalden we landelijke bekendheid. Ook kondigde ik aan de spectaculaire wijze waarop Ambacht haar bijdragen zou leveren aan de ontvangst van de Koning in de Drechtsteden. De prinsessen vonden onze boot met Re-Flax veruit het leukst. Hoe Re-Flax wist welke liedjes de prinsessen het leukst vonden behoort bij de geheimen van Soestdijk...

Nieuwjaarstoespraak 2023 burgemeester Jan Heijkoop

In **2016** sprak ik over de aanslagen in Parijs waar de complete redactie van Charlie Hebdo werd vermoord vanwege het bespotten van de profeet. De vrijheid van meningsuiting werd breed uitgemeten. En terecht. Toch kan het ook goed zijn om respect te tonen voor wat heilig is voor een ander. Het viel, en valt, me op hoe divers de commentaren zijn.

Verder in 2016: Komst van vluchtelingen aan de Weteringsingel; de gemeente kreeg zorgtaken, jeugdzorg etc, veel taken met te weinig geld. De woningmarkt trok weer aan. De Ambachtspas kwam en is inmiddels ook weer verdwenen. De Nieuwjaarsduik en de Inner Circle Run deden hun intrede op de evenementenkalender. Ook in 2016 het rapport van oud-commissaris van de Koningin Jansen naar aanleiding van het feit dat Drechtsteden zo achter liepen in Nederland wat het economisch herstel betreft. Aanbeveling 1. Vorm van sterke maritieme regio. En verder: bouw meer voor het boven segment omdat te veel hoogopgeleiden en ook mensen met topfuncties in het bedrijfsleven geen woonruimte kunnen vinden in de Drechtsteden. De regio omarmde deze aanbevelingen. Ambacht pakte dit op. Pikant is dat we nu nogal eens te horen krijgen dat we te weinig hebben gebouwd voor de sociale sector.

In **2017** zette het economisch herstel zich door. Maar niet alles ging goed. Nedstaal sloot de deuren en IHC en Heerema krompen enorm. Toen al en nog steeds is het moeilijk. Maar ook veel positiefs is in gang gezet:

- Plannen voor verbreding A15
- Dichtbij het bezoekerscentrum op de Sophiapolder
- Doorontwikkeling De Volgerlanden
- Herinrichting Antoniapolder
- Start Waterbusplein
- Nieuwbouw zwembad De Louwert
- Renovatie kerkplein Dorpskerk
- Nieuwbouw/restauratie De Brommert (Historisch Genootschap)
- Aanpak van het Jeugdspeelpark

In **2018** werd ik herbenoemd. Blij om dit met groot draagvlak te mogen doorzetten. Ik las terug de woorden "Als ik daar de gezondheid voor mag ontvangen." (soms is dat actueel...) Eerder genoemde initiatieven werden volop aangepakt. Niet alles lukte. Zo ging de vergroting en vernieuwing van De Schoof niet door. Niet vanwege gebrek aan politiek draagvlak maar veel meer vanwege verschillen van inzicht bij de marktpartijen. Later is nog wel wat aangepakt, maar de ontwikkeling van Walburg is succesvoller verlopen.

In de regio veel activiteiten op het sociaal domein, de infrastructuur, het leerpark etc. Regionaal en lokaal worden duurzaamheidsdoelen geformuleerd. Ook heb ik nogal wat opmerkingen gemaakt over de verdergaande individualisering, het afnemen van ontmoetingen tussen mensen en het hieruit voortvloeiende gebrek aan inlevingsvermogen en gevoel voor nuance. Aardig dat de Koning hetzelfde constateerde in zijn Kersttoespraak.

In **2019** keken we met de leuke film "Mijn naam is Sophia" terug op de historie van de Sophiapolder. Veel waardering en de film is nog verschillende keren vertoond. De mooie start van het nieuwe Jeugdspeelpark met veel bezoekers. Maar ook het trieste overlijden van twee jonge mensen op de brug naar Zwijndrecht en een na een overdosis in de Crezéepolder. De oproep van mij aan de jongeren: "Let op elkaar" geldt onverminderd.

Nieuwjaarstoespraak 2023 burgemeester Jan Heijkoop

In **2020** schrikken we van het ziek-zijn van wethouder Steven van Die. Oud-wethouder Patrick van der Giessen is bereid waar te nemen. Gaaf om zo te helpen. Gelukkig herstelde Steven snel en kon hij zijn taken weer oppakken. Verder in 2020 constateerde ik een algemeen gevoel van onbehagen. Boze boeren, boze bouwers, te weinig mensen in de zorg, bij de politie, het onderwijs en ook in het bedrijfsleven. De werkloosheid is laag.

Een landelijke visie ontbrak en zie ik nog steeds niet. Om politieke redenen het aantal arbeidsmigranten verminderen helpt niet. Nog sterker, het gebrek aan capaciteit in de bouw zal nog groter worden. Mogelijk dat de N crisis ("stikstofcrisis") de druk in de bouw eraf haalt. De dupe zijn uiteindelijk de woningzoekenden die al jaren op wachtlijsten staan.

Positief is te melden dat door de gezamenlijke gemeenten in Zuid-Holland een fors bedrag middels de Regiodeal werd binnengehaald. De burgemeester van Dordrecht, Wouter Kolff en onze André Flach waren hierbij de grote trekkers. De bestuurlijke bijdrage van Ambacht in de regio neemt steeds meer toe, zie ik tot mijn genoegen. Regionale samenwerking is niet iets om herindeling te voorkomen, maar vooral om samen doelen en kwaliteitsverbetering te realiseren. Daar moet je als gemeente zelf ook inzet voor leveren.

In mijn toespraak van **2021** zaten we midden in de Coronacrisis. Alles ging via de camera en digitaal sprak ik u toe. 1,5 jaar thuis werken, thuisonderwijs, mondkapjes, niet op bezoek, testen, testen en nog eens testen. Lockdown, avondklok, geen feesten, geen bijeenkomsten. Eenzaamheid bij ouderen, vooral in verpleeghuizen. Bij jongeren overloze verveling, verdubbeling van vernielingen en overlast. Een zware, moeilijke periode. Later vaccinaties en stapsgewijs terug naar het normale leven. Ook een periode waarin mensen, zeker in het begin van de epidemie, ons zijn ontvallen.

Nog in de Coronaperiode de eerste verruimingen. Ik weet nog dat ik toestemming gaf om de Sandelingen onder te laten lopen vanwege de komende vorst. Duizenden jongeren schaatsten er de dagen er na. Aanvankelijk kreeg ik nogal wat kritiek of dit wel verantwoord was. Na enkele dagen veel kritiek in omliggende gemeenten waarom daar niets was georganiseerd. Hulde in dit verband aan de heer Co Wisse, die dit initiatief in Ambacht nam.

Ook in ander opzicht is er veel gedaan tijdens de Coronaperiode. Boodschappen doen voor ouderen, muziekoptredens (hoewel ik niet het lef had zoals collega Van der Loo die zelf luidkeels liederen zong voor geïsoleerde ouderen.)

In **2022** verkiezingen, een nieuw college, weer een vrouw in het college. Toch wat anders. Waarbij de nieuwe wethouder een verband ziet tussen het beschikken over prettige versnaperingen en een goede vergadersfeer. Ik kan u zeggen, de vergadersfeer is uitstekend en het college is aangekomen. Het college is actief aan de slag.

Steven van Die met de Huiskamers-van-de-Wijk en het verbeteren van het jeugdbeleid. Ralph Lafleur is onverminderd bezig Ambacht duurzamer te maken. Isoleren, energiebeleid, betere afvalscheiding en ook via bewustwording met het onderwerp. Jauharina Oelfke is volop bezig met projecten, cultuur, onderwijs, verkeer en koekjes en André Flach met de afronding van het Waterbusplein, de Ambachtsezoom en ook met een aanpak voor meer betaalbare woningen. En veel inzet voor de lobby van de regio.

Zelf heb ik veel aandacht besteed aan een goede opvang voor de Oekraïners. Voor de gemeente en de Veiligheidsregio een belangrijke, extra taak. Zowel bij de Coronacrisis als bij de opvang van Oekraïners blijkt de operationele aanpak van en door de Veiligheidsregio's essentieel.

Nieuwjaarstoespraak 2023 burgemeester Jan Heijkoop

De invloed van die koepel van de regio's, het zogenaamde veiligheidsberaad, is vergroot en overstijgt de bewindslieden. Als die 25 regioburgemeester het eens zijn, dan gebeurt het. Mijn Dordtse collega Wouter Kolff neemt binnenkort het stokje over van Bruls. Best eervol en illustratief voor zijn grote inzet in dat verband.

De gevolgen van de inval in Oekraïne zijn enorm. Allereerst voor de Oekraïners zelf. Heel knap vind ik dat 75% van de vluchtelingen in Ambacht inmiddels een baan heeft. Het zijn geliefde, harde werkers. Toen ik vorige week op bezoek was en de mensen wat bemoedigde en de hand drukte, vielen mij op de werkhanden van de veelal 50+ vrouwen die bij schoonmaakbedrijven, in de kassen enzovoort werk verrichten, waar geen mensen voor zijn te vinden.

Bijzonder ook de kunstenaar Maria die hier in de hal van het gemeentehuis 13 prachtige schilderijen exposeert. Een twintiger die overdag in de Jumbo werkt en 's avonds schildert. Hulde aan de kunstkring die dit mogelijk heeft gemaakt. Ik kreeg van Maria een schilderij overhandigd met daarop een beschermengel voor Ambacht als dank voor de hulp. Bijzonder!

Nog een paar opmerkingen. Ik had het voornemen om te stoppen met het burgemeesterschap afgelopen december. Toen duidelijk werd dat de opvolgingsprocedure nog enige tijd op zich zou laten wachten en een externe waarnemer nodig zou zijn, is mij gevraagd langer te blijven. Hoewel aanvankelijk wat aarzelend, heb ik hier toch graag in toegestemd. Zeker omdat het een unanieme vraagstelling van de raad betrof. Nogmaals dank voor dat vertrouwen.

Ten slotte nog iets over Oud en Nieuw:

Heel weinig schade (€ 10.000,-), weinig overlast. Waardering voor onze jonge mensen! Ja en dan het vuurwerk: veel mensen willen een verbod en ook velen willen vuurwerk afsteken. En laat ik voorop stellen dat ik grote bezwaren heb tegen illegaal vuurwerk, tegen geweld naar hulpverleners en politie. Dit kan niet hard genoeg worden aangepakt. Maar wat is wijsheid... Het verbod in 12 gemeenten heeft geen enkel effect gehad.

Het blijkt niet te handhaven.

En het begint met: Hoe voorkom je die foute import van zwaar vuurwerk (bommen). Daarom begint het met een Europese aanpak en verbod op zwaar vuurwerk. Een ding weet ik zeker: domweg verbieden terwijl het simpel vanuit het buitenland verkrijgbaar is, zal niks uithalen. Het is namelijk niet te handhaven.

En regels stellen als overheid die niet handhaafbaar zijn, leidt tot wetteloosheid. De bevolking went er dan aan dat er wel regels zijn, maar dat je je er niet aan hoeft te houden. Hetzelfde als rood licht voor fietsers in Amsterdam. Dat betekent niet dat je moet stoppen, maar alleen opletten bij het gewoon doorrijden. Naar zo'n samenleving moet je niet willen gaan. Overigens moet het letsel bij, met name jonge, mensen en het ongemak bij dieren heel serieus worden genomen.

Tegelijk maak ik mij ook zorgen over ander misbruik. Ik las in Trouw de cijfers over de opname van de spoedeisende hulp bij een willekeurig ziekenhuis. 13 opgenomen vanwege alcoholvergiftiging; 4 vanwege drugsgebruik; 1 voor oogletsel. Kortom nog veel om ons voor in te zetten. Ieder op zijn/haar plaats.

Nieuwjaarstoespraak 2023 burgemeester Jan Heijkoop

Het college staat aan de vooravond van forse opgaven. Ik noem de extra vraag naar ruimte voor Oekraïners en ook asielzoekers. Het gebrek aan betaalbare woningen. Het omgaan met groepen in de samenleving die niet meer rondkomen. Het doorgaan met de duurzaamheidsopgave. En bij dit alles willen we natuurlijk dat het hoge voorzieningenniveau wat we in Ambacht hebben in stand houden. En zo blijvend blijven behoren bij de top van de prettigste woongemeenten in Nederland.

Ik wens u allen een heel goed jaar. Daarom zowel persoonlijk als zakelijk veel heil en zegen!